

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

СЕКРЕТАРИЈАТ
ЗАЈЕДНИЧКА СЛУЖБА

Сектор за међународне односе и протокол

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
BOSNE I HERCEGOVINE

SEKRETARIJAT / TAJNIŠTVO
ZAJEDNIČKA SLUŽBA

Sektor za međunarodne odnose i protokol

Broj: 01,02,03/11,04/3-05-2-939/25

Sarajevo, 19. 6. 2025.

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 20-06-2025			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga

IZVJEŠĆE

s 4. Međuparlamentarnog foruma izaslanstava parlamenata zemalja

Jugoistočne Europe u Parlamentarnoj skupštini OESS-a

Rim, Italija, 5. i 6. lipnja 2025.

Albin Muslić, prvi zamjenik predsjedatelja Izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (PSBiH) u Parlamentarnoj skupštini Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (PSOESS) i zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH, sudjelovao je na 4. Međuparlamentarnom forumu izaslanstava parlamenata zemalja Jugoistočne Europe u PSOESS-u, održanom 5. i 6. lipnja u Rimu, Italija, a u sklopu kojeg je održana i Konferencija o borbi protiv organiziranog kriminala u regiji OESS-a pod pokroviteljstvom Talijanskog parlamenta.

Dvodnevni Forum izaslanstava Jugoistočne Europe okupio je 80 parlamentaraca iz 25 zemalja i predstavnike Tajništva PSOESS-a s ciljem jačanja regionalne suradnje, vladavine prava te snažnog parlamentarnog nadzora kao osnovnih alata za odgovor na sigurnosne prijetnje koje nadilaze granice država. Pored samog Forumu, održana je i konferencija na kojoj je naglašena parlamentarna suradnja u borbi protiv organiziranog kriminala, korupcije, nezakonitih financijskih tokova, upravljanja oduzetom imovinom i suzbijanja nasilnog ekstremizma.

Konferencija je svečano otvorena porukama predsjednika Senata i Zastupničkog doma Parlamenta Italije te zajedničkim obraćanjima: Eugenija Zoffilija, predsjedatelja talijanskog Izaslanstva i posebnog izaslanika za borbu protiv organiziranog kriminala PSOESS-a, Pije Kaume, predsjednice PSOESS-a, i Mattea Salviniya, ministra infrastrukture i prometa te

potpredsjednika Vijeća ministara Republike Italije. Dužnosnici su istaknuli iznimno važnu ulogu parlamentarne diplomacije, razmjene informacija i zakonodavstvene suradnje kada je u pitanju prekogranični kriminalitet u raznim pojavnim oblicima. Također, opetovano je podcrtan upravo ovakav oblik suradnje unutar Parlamentarne skupštine OESS-a.

Prvu sesiju moderiranjem je predvodio dopredsjednik PSOESS-a i posebni izaslanik za Jugoistočnu Europu, Kyriakos Hadjiyianni, uz: Maryju Bossis, profesoricu međunarodnih odnosa, Nikolu Terzića, stručnjaka za sigurnost, generala Antonija Quintavallea Cecerea, zapovjednika Središnjeg istražnog biroa za organizirani kriminal Financijske policije Italije, i Saschu Struppa iz OESS-ovog Odjela za transnacionalne ugroze.

Na početnom panelu raspravljano je o zloupotrebi novih tehnologija, poglavito umjetne inteligencije kao alata koji je omogućio dodatno osnaživanje prijetnji koje su i dosad pružali organizirani kriminal, korupcija i terorizam. Nemoguće je dovoljno naglasiti, zaključili su parlamentarci, transnacionalnost prijetnji spomenutih vrsta kriminaliteta te recipročno tomu i zaključak da je jedini efektivni način borbe međudržavna suradnja zemalja, s obzirom na to kako individualne borbe na ovom planu ne donose željene rezultate. Jačanje međusobnog povjerenja u ovakvim vidovima suradnje nužno je u borbi protiv organiziranog kriminala, koji narušava ekonomije zemalja, povjerenje u institucije i stabilnost.

Sudjelovanjem parlamentaraca i stručnjaka s područja Zapadnog Balkana naglašena je ranjivost na terorizam, korupciju, krijumčarenje oružja, ali i migranata u proteklom razdoblju. Posebno su se osvrnuli na Crnu Goru kroz relevantna istraživanja, gdje je, po mišljenju dr. Terzića, porast kriminalnih grupa doživio vrhunac, a što rezultira i smrtnim ishodom u sve češćim sukobima, dok je ništa manje zabrinjavajuće krijumčarenje cigareta s ogromnom dnevnom zaradom. Također, Albanija je, zaključno je predstavljeno, korištenjem morskih luka postala globalni igrač u krijumčarenju opojnih sredstava, a što sve zajedno doprinosi zabrinjavajućem trendu u regiji i predstavlja Zapadni Balkan kao određenu crvenu zonu u ovom segmentu.

Drugi panel predvodio je domaćin događaja, Eugenio Zoffili, uz govornike: senatora Vicenza Randou, Renata Cortesea, ravnatelja Središnjeg ravnateljstva prometne policije i

specijalnih jedinica Ministarstva unutarnjih poslova Italije, te Antonia Montanaroa, čelnog čovjeka za organizirani kriminal Carabinieri.

Na panelu su predstavljena višedesetljetna talijanska iskustva u borbi protiv organiziranog kriminala i mafije te pouzdana rješenja koja proizlaze iz takve prakse. Oduzimanje imovine pribavljene protupravno stečenom imovinskom korišću i njezina iskoristivost su naglašeni za jedno od efektivnijih sredstava u borbi protiv organiziranog kriminala, zajedno s međunarodnom pravnom pomoći i prethodno spomenutom prekograničnom razmjenom informacija. Upravo iz tog razloga, OESS predstavlja bitnu platformu za jačanje zakonskog i institucionalnog okvira borbe. Naglašena je važnost temeljitih financijskih istraga, a koje u svrhu učinkovite borbe, trebaju prethoditi kaznenim procesima i predstavljaju značajan udar kriminalnim organizacijama.

Posljednje su održane sesije na temu borbe protiv korupcije i radikalizacije mladih k nasilnom ekstremizmu, kojima su moderirale Irena Charalambides, posebna predstavnica PSOESS-a za borbu protiv korupcije, i Kamil Aydin, predsjedatelj Ad hoc odbora PSOESS-a za borbu protiv terorizma. O prethodno spomenutim temama su, uz pozvane goste iz izvršne vlasti Italije, izlagali i zastupnik Guliyev, predsjedatelj PSOESS-ovog Odbora za ekonomske poslove, znanost, tehnologiju i okoliš, te zastupnik Emanuele Loperfido, zamjenik predsjedatelja Ad hoc odbora za borbu protiv terorizma.

Posljednjeg dana događaja naglasak je stavljen na institucionalni pristup u radu s društvenom zajednicom u suočavanju i rješavanju problema korupcije, s obzirom na njegovu sveobuhvatnost kroz sustavan, transparentan i uključiv rad.

Terorističke organizacije se pak oslanjaju na kriminalne mreže u svrhu financiranja, logistike i regrutiranja. Krijumčarenje narkotika i oružja su temelj njihovih operacija, a radikalizacija mladih osoba predstavlja alarmantnu opasnost. Ususret spomenutom problemu, govornici su istaknuli potrebu za ujednačenim pristupom, pogotovu u mlađim dobnim skupinama, uz poziv za jačanje suradnje na svim društvenim i razinama upravljanja. Serge Stroobants, direktor operacija za Europu i MENA regiju Instituta za ekonomiju i mir, predstavio je istraživanje prema kojem je 8 % terorističkih napada počinjeno grupno, dok većinu njih izvršavaju pojedinci. Proces radikalizacije osobe drastično je ubrzan, s obzirom na to da je u 2002. za to trebalo 16 mjeseci, u 2015. deset mjeseci, a danas se govori o tjednima. Najčešći

uzroci radikalizacije (mladih) osoba su: izoliranost, mentalno zdravlje, osjećaj značaja i svrhe te manjak prilika i mržnja prema društvu u određenom pogledu. Prilike za radikalizaciju postale su doista raznovrsne na društvenim mrežama, platformama za *gaming*, forumima, u kriptiranim porukama i slično. Sama takoreći sigurnost i poslovi koji se danas svrstavaju pod taj pojam neće riješiti spomenute probleme. Ono što je potrebno, suglasili su se panelisti i parlamentarci, jest rješavanje problema u srži transformacijom društava, ali i djelovanjem u regijama SAHEL, MENA, na Bliskom istoku i drugima. Ono što treba imati na umu jest i drastično povećanje radikalne propagande pojavom umjetne inteligencije te na drugom kraju spektra umanjani završetak sukoba u svijetu od 2010. godine, bilo mirom ili pobjedom neke od sukobljenih strana.

Zaključno je usvojena i Deklaracija s 4. Međuparlamentarnog foruma, u kojoj je istaknuta potreba za suradnjom unutar regije Jugoistočne Europe u svrhu borbe protiv organiziranog kriminala, uključujući i bolju razmjenu podataka, harmonizaciju zakonskog okvira i jačanje granične kontrole. Koordinirani regionalni odgovor istaknut je kao jedini način kvalitetnog suzbijanja ovakvog sustavnog problema koji, naravno, ima svoje društvene i ekonomske korijene, a kao takav je ključ povratka povjerenja u demokratske institucije. Deklaracijom je naglašena i značajnija uloga pitanja borbe protiv organiziranog kriminala unutar spektra djelovanja samog posebnog izaslanika PSOESS-a za Jugoistočnu Europu pozicioniranjem spomenute problematike u kreiranju politika PSOESS-a na području naše regije.

Pripremio:

Tajnik Izaslanstva
Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u

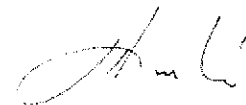
Teo Rogić

Odobrio:

Prvi zamjenik predsjedatelja
Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u

Albin Muslić

DOSTAVITI:

- Kolegiju Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH
- Kolegiju Tajništva Parlamentarne skupštine BiH
- članovima Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda
- Sektoru za odnose s javnošću
- a/a